

De huiskamer van Erasmus
Een interieuropgave

Wat zie ik daar? Ik sta voor de Laurenskerk en zie rechts een opvallend beeld. Een portret. Het is Erasmus! Het lijkt in een nis te staan, een kamer bijna. Wanden met groen en geelbruine, bewerkte vlakken. Ik loop er naartoe. Het portret verandert, klopt niet meer, het wordt een abstracte compositie van allerlei materialen. Op de achtergrond van dit beeld staan messing platen langs de wand, volgeschreven, met teksten en citaten, en de naam Desiderius Erasmus in het groot. De letters zijn uitgesneden en geven diepte, er schijnt licht achter. De andere wanden zijn met gevarieerde verticale beplanting begroeid, een prachtig dessin. Links staat een soort bank, het ligt op de grond als een soort opgetilde tekening, een plattegrond van een huis dat er waarschijnlijk ooit heeft gestaan. 'Het geboortehuis van Erasmus' staat er. Eenmaal in de ruimte valt de stilte op. En het zicht op de Laurenskerk met het plein er voor. Ik blijf een tijdje. Lees een deel van de teksten, kijk wat rond, en geniet van het besef dat ik dicht bij de oorsprong van de wereldburger ben die Erasmus heet, in het hart van Rotterdam.

prijsvraag
markering
geboortehuis
Erasmus

ROTTERDASMUS

In deze visie twee zaken

Creëer een beeldmerk Erasmus-Rotterdam.
Geef Erasmus een kamer in de stad.

In de kamer kan men kennis maken met het gedachtegoed van Erasmus. Interessant voor belangstellenden, toeristen, scholen en relaties van de stad. Activiteiten rondom Erasmus kunnen, voor zover deze in de open lucht mogelijk zijn, hier plaatsvinden of starten.

Positioneer Erasmus, gekoppeld aan de stad Rotterdam, als merk. Met een beeldmerk. Combineer in dat beeldmerk het beroemde portret van Erasmus door Hans Holbein de Jonge met promotionele beelden van Rotterdam.

Dit beeldmerk kan digitaal worden gebruikt, maar ook op diverse fysieke plekken in de stad worden aangebracht voor promotionele doeleinden, verwijzingen en markering van de 'aanwezigheid' van Erasmus, zoals de bibliotheek, de Laurenskerk en Museum Rotterdam.

Geef Erasmus in de stad een plek, een kamer.

Een uitnodigende plek waar mensen kennis kunnen maken met Erasmus. Een bijzondere plek met een opvallende sculptuur en aankleding. De locatie, zoals voorgesteld bij zijn voormalig geboortehuis is toepasselijk en geschikt.

Beschouw deze stedelijke nis als kamer, een stadskamer, een toonkamer.

De kamer is openbaar toegankelijk, maar eenmaal binnen voelt het als een intieme plek, een plek voor kennismaking, overdenking en verpozing. Het is bijna een extra zijkapel van de Laurenskerk. *In ieder geval betreft het in feite een interieuroppgave.*

Midden in deze kamer staat een opvallende sculptuur, zo'n vier tot zes meter hoog.

Het beeld is een driedimensionale vertaling van het beroemde portret van Erasmus, geschilderd door Hans Holbein de Jonge. Dit portret wordt ook gebruikt in het beeldmerk.

Het portret van Erasmus ziet er vanuit de richting van het plein voor de Laurenskerk met het standbeeld samenhangend en compleet uit. Vanuit een andere hoek of dichtbij blijkt het portret te zijn samengesteld uit elementen die los van elkaar zijn gepositioneerd. Een abstracte installatie, een folly.

Deze ruimtelijke illusie verbeeldt het gedachtegoed van Erasmus: Het gemiddelde beeld dat men van hem heeft is overzichtelijk en eenvoudig. De wereldburger, de lof der zotheid. Maar als je zijn werk leest blijkt het divers en complex. Het globale beeld van veraf versus de verscheidenheid van dichtbij.

De wanden van de kamer bestaan uit twee materialen.

Op kamerhoge metaalplaten wordt tekst en uitleg gegeven over het werk en de betekenis van Erasmus.

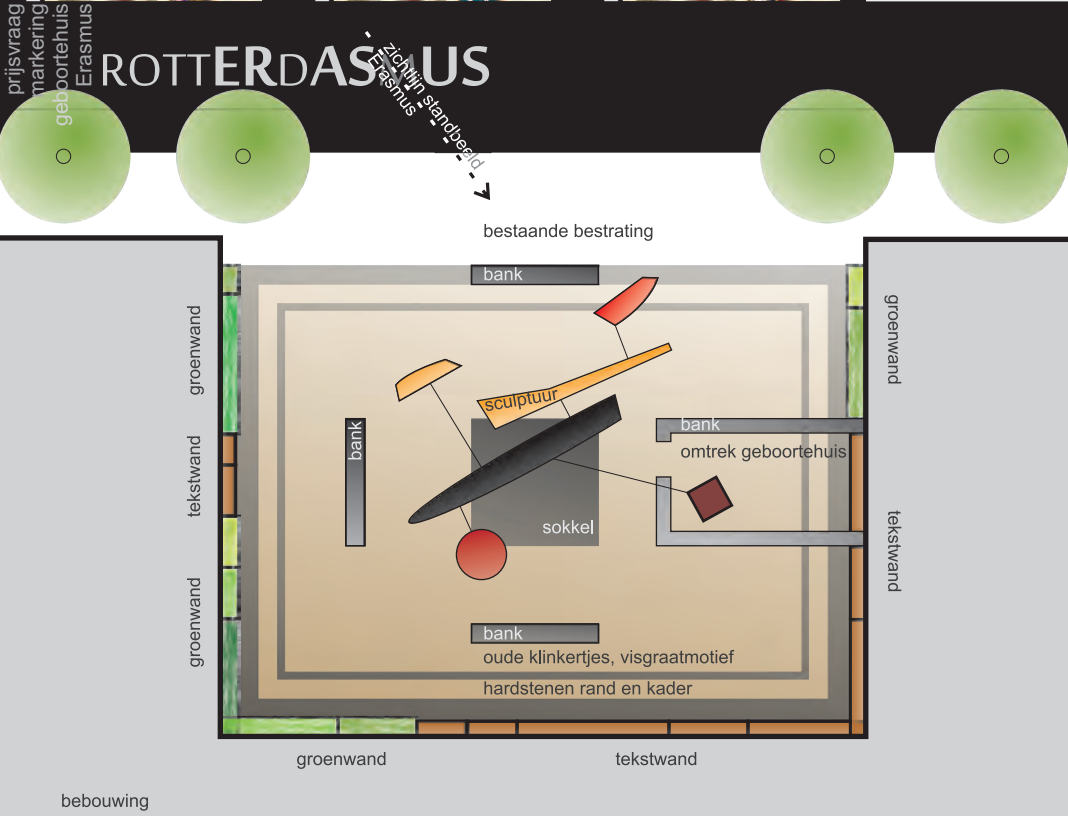
De platen variëren in breedtemaat en materiaal (messing, cortenstaal, koper, rvs, warmgewalst staal – materialen, associatief verbonden met de scheepvaart).

De letters van de tekst zijn uit de plaat watergesneden. Hierdoor ontstaat diepte en textuur. Verlichting achter de plaat versterkt dat effect en brengen de wand en kamer 's avonds tot leven.

Verticale groenwanden geven de ruimte een fris karakter en zijn akoestisch absorberend. Het gemêleerde dessin, kleurstelling en textuur doet denken aan historische wandbespanning.

De vloer van de kamer is bestraat met oude klinkertjes, gelegd in sobere patronen en met hardstenen kaderranden. In de geest van een parketvloer.

Het voormalige geboortehuis van Erasmus wordt gemarkeerd door een zit-element. Een opgetilde plattengrondtekening in de vorm van een hardstenen bank.

ROTTERDAS US
 prijsvraag
 markering
 geboortehuis
 Erasmus
 zichtlijn standbeeld
 Erasmus

Materialisatie

Het ruimtelijke portret van Erasmus nader uitwerken met een kunstenaar. Verschillende materialen die de kleur en textuur uit het schilderij benaderen.

Stalen constructie, gepoedercoat. Plaatsing op een hardstenen verhoging, gefundeerd volgens de opgave van een constructeur.

Indien de kosten voor de sculptuur vanwege budget omlaag moeten, kan het 'verknijpte' beeld op plaatmateriaal (Trespa of dibond) worden uitgevoerd, voorzien van een print van het schilderij).

De teksten zijn watergesneden uit messing, een materiaal dat associeert met de scheepvaart en daarmee indirect met Rotterdam. Achter de messing platen LED verlichting aanbrengen.

prijsvraag
markering
geboortehuis
Erasmus

ROTTERDASMUS

Verticale groene wanden met onderhoudsarme beplanting die in alle seizoenen 'spreken'. Planten groeien op steenwolsubstraat en worden middels een innovatief irrigatiesysteem van water voorzien. Het systeem draai stand-alone of web-based.

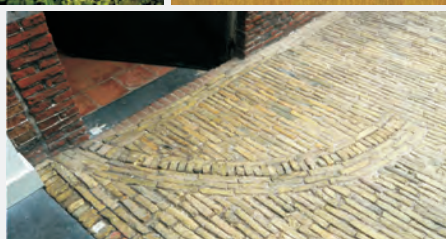
De bank in de vorm van een opgetilde plattegrond van het voormalige geboortehuis van Erasmus is opgebouwd uit platen gezoete Belgisch hardsteen, een tijdloos materiaal dat ook in de tijd van Erasmus werd gebruikt. De bank plaatsen op een betonnen funderingsplaat.

De bestrating uitvoeren in oude klinkertjes en Belgisch hardsteen.

LED verlichting achter de tekstplaten. Twee RVS masten met richtspots die de groene wanden, de sculptuur en de opgetilde plattegrond aanlichten.

Anti-graffiti coating op tekst-wanden, sculptuur en bank.

Bij positionering en maatvoering voorkomen dat er verborgen plekken ontstaan die aanleiding zouden kunnen geven tot ongewenst gedrag.

Financieel

Baten

Door de 'kamer' en het beeldmerk gecombineerd te lanceren en te gebruiken in de promotie van de stad zal het merk Rotterdam (inter)nationaal versterkt worden. Op vele vlakken levert dat een voordeel op, zoals een toename van het toerisme. Deze materiële voordelen laten zich in dit kader niet becijferen.

Merchandising.

Investeringskosten

Het voorgestelde budget van € 25.000,- voor realisatie is te beperkt. De doelstelling van de ruimte in deze visie is kennismaking met Erasmus. Dat vraagt om een plek met verblijfskwaliteit (niet steriel, maar 'gevuuld'). Een uitstraling die mensen er naartoe trekt (een eye-catcher van formaat). Een stad die een plek voor Erasmus serieus neemt doet dat met verve. Een verdubbeling van het budget lijkt daarvoor meer op haar plaats.

De instellingen, verbonden door het Comité Erasmus zouden moeten/willen bijdragen. Ze hebben voordeel van het gebruik van de merksterke naam van Erasmus. In een aantal gevallen hebben ze ook direct baat bij promotionele activiteiten. Ze hebben nu de kans iets terug te doen door Erasmus een plek hun stad te geven.

Sponsors (bedrijven, instellingen) kunnen bijdragen met als tegenprestatie naamsvermelding bij promotioneel gebruik.

Subsidie- en fondsenwerving.

Kosten kunnen worden gedrukt door leveranciers/producenten van de elementen van het plan te sponsoren met als tegenprestatie naamsvermelding op locatie.

Beheer en onderhoud

Toezicht, schoonmaak, inspectie en onderhoud van het materiaal en het groen ligt logischerwijs bij de gemeente, omdat het openbare ruimte betreft.

Ook hier kunnen scherpte afspraken met derden worden gemaakt in ruil voor het zich mogen profileren met dit Erasmus monument.

De uitvoering van het plan dient zo onderhoudsarm mogelijk te zijn.

Realisatie en rolverdeling

De gemeente wordt eigenaar en initiatiefnemer van het plan. Ze levert de projectleider/procesmanager en toetst plan en procedure op vigerende regelgeving.

Comité Erasmus zal een belangrijke rol spelen in het proces. Inhoudelijk (in samenwerking met de architect), qua belangenbehartiging van aangesloten partijen, voor het creëren van draagvlak, en het inzetten van haar netwerk bij de uitvoering.

De architect werkt het ontwerp in opdracht van de gemeente uit tot een aan te besteden niveau. Dat gebeurt volgens de gebruikelijke procedure van voorlopig ontwerp tot en met werktekeningen en bestek. En telkens in overleg met betrokken partijen.

De architect behoudt esthetische controle over de uitvoering.

Wat mist Rotterdam als dit plan niet doorgaat?

Als de gemeente Erasmus tot boegbeeld wil maken van Rotterdam en zich als stad aan deze man wil verbinden, dan is een fysieke plek ter ere van Erasmus een signaal van integriteit en geloofwaardigheid. Maak mooie sier met de naam Erasmus, én geef tegelijkertijd deze icoon een plek, een kamer in zijn voormalig geboortehuis. Doe je dat laatste niet, dan is Erasmus slechts een reclame-slogan, een product zonder context.

RottErasmus